

Библиотека
„*Златни Зрънца*“

Ебтини книжки за деца

№ 26

2 лв.

ЗЛАТОГЛАВКО И
ЗЛАТОЗВЪЗДКА

ЛИТОВСКИ ПРИКАЗКИ

ЗЛАТОГЛАВКО И ЗЛАТОЗВЕЗДКА ЛИТОВСКИ ПРИКАЗКИ

Превод: М. Ненова

chitanka.info

ЗЛАТОГЛАВКО И ЗЛАТОЗВЕЗДКА

Живял едно време един цар. Той искал да се ожени за най-красивата и добра девойка в страната. И наистина, намерили му такава красива девойка със златни коси, че той не можел да ѝ се нагледа. Царят я обикнал и се оженил за нея, но старата му и зла майка не обичала снаха си. Тя решила да я погуби някак, но да не я търпи вкъщи.

След известно време младата царица родила много красив син. Старата царица поела детето, повила го и уж го сложила в люлчица, а всъщност тя го сложила в един сандък. Сетне затворила сандъка занесла го до реката и го пуснала по течението. В люлката старата вещица сложила повит котарак.

На сутринта всички се учудели на такова косматото дете, а като го развили, видели, че било котарак. Царицата не знаела какво да каже, а старата обявила, че младата царица е магьосница, затова е родила коте.

На втората година старата пак така направила: когато царицата родила дъщеря, красива и ясна като слънце, тя пак я взела, занесла я при реката, а в люлчицата сложила повита котка. На сутринта пак всички се учудели. Царят се разсърдил на жена си, царицата съвсем се отчаяла и вече нямала деца, а хората казвали, че тя е лоша вещица.

В тази нощ, когато царицата родила сина си, един рибар, като ловял риба късно през нощта чул, че плаче малко детенце. Той се отправил по гласа и видял, че върху вълните се люшка сандък. Уловил той сандъка и намерил вътре момчето. Като го занесъл вкъщи, той попитал жена си: „Познай какво ти нося в сандъчето“. А тъй като тя не могла да отгадае, той отворил капака, показал спящото детенце и казал: „Ти не ми подари детенце, но аз ти нося едно намерено“. В сандъчето намерили красиви дрешки и пеленки, а на дъното и шепа жълтици. Огледали детенцето и видели, че зад ухото му има три златни косъма, затова го нарекли Златоглавко и го гледали като свое дете. Парите, дрешките и пеленките скрили в сандъка и казали: „Пари не ни трябват, нашият хляб, слава Богу, е достатъчен за нас, ще стигне и за

детето; нека скрием сега това. Може би някога тези неща ще потрябват“.

След година рибарят уловил друго сандъче. В него намерили красиво момиченце, хубаво облечено и шепа жълтици. Момиченцето приличало на момченцето, като негова сестра. Като намерили зад ухото му три златни звездички, те го нарекли Златозвездка и с радост почнали да се грижат и за него.

Изминали няколко години. Децата пораснали. Веднъж те изтичали вкъщи и взели да питат: „Татко, мамо! Истина ли е, както казват другите, че ние не сме ваши деца, а намерени, уловени в морето?“. Какво да се прави? Трябвало старците да кажат истината. Показали им сандъците и това, което било прибрано в тях. Като разпитали за всичко и огледали всичко, децата казали: „Благодарим ви, че сте ни отгледали и изобщо за всички добрини, а сега ние ще тръгнем по белия свят да търсим родителите си“.

Дълго те бродили и търсили, докато стигнали най-сетне до един град. Тук те си купили къща и си направили чудесна градина, такава красива, че мълвата за Златоглавко и Златозвездка се разнесла из целия град. А в същия този град царували техните родители, но децата, разбира се, не знаели това. За тези деца чула и старата царица; тя по имената се досетила кои са тези деца: златните косми и златните звезди забелязала още като ги повивала. Тя взела да обмисля, как да ги погуби. Като се преоблякла, тя отишла в къщата им и със сладък глас, хвалейки всичко, заговорила: „Ах, каква красива къща си имате. Пък и вие какви сте млади и красиви. Иска ми се, милички, да разгледам и градината ви. Чувах, че била много хубава“. Като разгледала градината, бабата продължила да лицемери: „Ах, каква красота! Мило момиче, нима ти сама такива чудесни цветя си отгледала? А ти, гълъбче, сам ли всички дървета тъй красиво насади? Мили мои, градинката ви е много-много хубава, но ако и на всяко дръвце закачите по едно звънче, колко хубаво би било като се раззвънят!“. „А от де можем да ги вземем?“ — попитал Златоглавко. — „Там горе в планината има една градина пълна със звънчета. Трябва да донесеш само едно за една нощ ще се напълни цялата ви градина. Ах, да си вземете едно такова звънче!“ Като казала това и съблазнила децата, тя закретала към дома. Пращала тя децата право в обятията на смъртта, защото тази градина била омагьосана: който престоял в нея повече от

минута, не можел вече да се върне от там, а се превръщал на някакво дърво.

Като си отишла бабата, децата взели да се съвещават какво да правят. Златоглавко казал: „Аз ще отида да донеса такова звънче“. — „Не ходи“, — го раздумвала сестра му, — „кой знае какво може да ти се случи там“ — „Не можеш ме разубеди“, — отговорил Златоглавко, — „ще отида и ще намеря, с Божия помощ. Не бой се“. — „Но поне да не се бавиш, скоро се връщай“, го помолила сестра му.

Златоглавко се събудил рано сутринта, изкачил се на планината и влязъл в една прекрасна, голяма градина, голяма, голяма без край. Той забелязал едно звънче, повдигнал се на пръсти, откачил го и хукнал да бяга към къщи, също като че ли някой го гони. Като влязъл в своята градина, той окачил звънчето на едно дърво. На другата сутрин цялата градина звънтяла от звънчета.

А старата вещица пак се върнала при децата и взела да лицемери: „Ах, колко е приятен сега звънът в градината! Само че, гълъбчетата ми, ако в езерото ви имаше и златни рибки, още по-хубаво щеше да бъде“. — „А от де можем да ги вземем?“ — „Пак там горе, от езерото, мили мои.“ Като казала това, бабата си отишла.

Рано сутринта Златоглавко се изкачил на планината за златни рибки. Като взел няколко, той веднага изтичал в своята градина и там ги пуснал в езерото. На сутринта цялото езеро гъмжало от златни рибки. Те плавали, гмуркали се и се премятали, блещейки на слънцето, тъй хубаво било да им се любоваш. Като се научила за това, старата вещица се почудила как е могъл Златоглавко да излезе жив от градината. И решила на всяка цена да погуби ако не двамата, то поне единият от тях.

Тя дошла трети път и пак взела да хвали прекрасната градина: „Цветенца мои, колко е хубаво тука! Едно само липсва: Птица-истина“. — „А от де можем да я вземем?“ — „Сърце мое, от същата планина, в най-далечния дворец, на печката седи“. Казала това, и си тръгнала доволна от новата си хитрост: сега вече навярно един от тях ще загине.

След като заминала, Златоглавко казал: „Ще донеса тази птица каквото и да става!“. Сестрата се мъчила колкото могла да раздума брата си, но напразно. На другия ден станала рано и пак взела да го раздумва: „Братко, не ходи. Сърцето ми така се свива! А тази нощ сънувах такъв странен сън! Братко, мили, остани вкъщи, иначе ще

загинеш“. Но той не я послушал и се изкачил за свое нещастие на планината. Като влязъл в градината, като че нарочно се забавил малко, оглеждайки цветята и дърветата, а сетне влязъл в двореца. И там също не бързал, в първата стая намерил много интересни неща, на които не можел да се нагледа; във втората — златни и сребърни съдове; в третата — картини; в четвъртата — много красиви дрехи; в петата — пари и скъпоценни камъни. На Златоглавко се искало да разгледа всичко и се забавил. Най-сетне той стигнал до заветната стая, дето се намирала търсената птица; той се повдигнал, за да я хване, но изведнъж... дрън! И той паднал превърнат в къс стъкло.

Сестрата чакала брат си цял ден и цяла нощ, а на сутринта тръгнала с плач към планината да го търси. По пътя срещнала една баба, която, като я попила защо плаче, се съжалила над нея и я научила какво да прави. Като запомнила добре всичко Златозвездка бързо изтичала през градината и през всички стаи на двореца, без да се оглежда на страни и влязла в стаята, дето била птицата. Тя събрала всички стъкла в пола, скочила, бързо грабнала птицата-истина и се спуснала с всички сили да бяга. Но щом излязла от градината стъклата от полата ѝ — дрън. Разчупили се и веднага се превърнали в деца, които също някога ходили за птицата. Между тях Златозвездка видяла и своето братче, бързо го хванала за ръка и го повела към къщи. А птицата с клетката окачили у тях.

Пак по целия град се разчуло за успеха на децата. И царят и царицата като чули тази вест отишли да видят. Разгледали цялата градина на Златоглавко и Златозвездка, на всичко се полюбували, а най-сетне видели и птицата, която все истината казвала. Искали те да узнаят наистина ли тя казва истината и взели да я разпитват за децата си: какво е станало с тях? Живи ли са и де живеят? Птицата им открила цялата истина, и за голяма радост, родителите намерили децата си: Златоглавко и Златозвездка. А каква радост била! Най-сетне царят и царицата попитали кой им е взел децата и искал да ги погуби, и узнали, че виновницата за всичко била старата майка на царя. Царят ядосан, заповядал веднага да я хванат, да я сложат в един сандък и хвърлят в морето.

Като намерили децата си царят и царицата от радост дали голям пир, на който свикали много гости. Само мене и тебе забравили да поканят, иначе щяхме и ние да се повеселим.

ДВАМА БРАТЯ И НЕЩАСТИЕТО

Живели едно време двама братя. Единият бил богат, а другият много беден.

Един път двамата отишли в Рига. Богатият впрегнал хубав, охранен кон и напълнил колата си с разни стоки, а бедният наскубал малко лен, сложил го в колата, впрегнал слабата си кобила и тръгнал.

В Рига богатият веднага разпродал стоката си и напълнил цяла кесия с пари. А бедният се спрял на пазара, отишъл малко настрана да узнае какви са цените; обърнал се назад, — гледа кончето и талигата му изчезнали някъде, спуснал се насам-нататък, — кончето като че ли в земята потънало! Дето е тънко, там се къса... Отишъл при богатия си брат, разказал му нещастieto си и поискал да му даде поне двадесет лева да си купи едни цървули, но брат му не искал и да чуе за това.

И тръгнал си нещастникът от Рига пеша. Сигнал до една гора, когато взело да се мръква. Гледа насреща му иде бял висок човек. Потреперил, но като се съвзел от страха, тръгнал към него. Като го приближил, селянинът попитал: „Кой си ти?“ Човекът отговорил: „Аз съм твоето нещастие“. — „Моето нещастие? — учудил се бедният, — ой, колко си голям! Да можеше поне по-малък да станеш. Не би ли могъл, а?“ — „Защо не! Мога!“. И се смалил на половина. Беднякът го помолил още да се намали и нещастieto станало колкото едно бебе. Но беднякът все още го молел. Нещастieto станало голямо колкото орех. Беднякът извадил от джоба си табакерката, сложил го вътре и хлоп! — захлупил нещастieto си. Пъхнал табакерката в джоба си и тръгнал по-нататък. Сигнал до една воденица, извадил табакерката и я хвърлил във водата. А сам влязъл във воденицата, помолил се да пренощува и останал. Разговаряйки се с воденичаря той му разказал какво му се случило в Рига и за всичките си беди. На сутринта, когато си тръгнал, воденичарят му подарил десет лева и един хубав кон. Когато сигнал вкъщи, той си купил всичко необходимо за работата; и от тогава му тръгнало и той, взел да богатее от ден на ден. А след няколко години той се изравнил по богатство с богатия си брат.

Един път богатият му брат го попитал как е спечелил богатството си. Той му разказал, как е запрял нещастieto си в табакерка и го хвърлил във водата, как воденичарят му помогнал и от тогава му тръгнало.

Богатият брат намислил да го погуби. Отишъл той при воденичаря, в чиято вода беднякът хвърлил табакерата и казал, че изпуснал във водата му табакера с пари, и помолил воденичаря да пусне вода, като му обещал скъпо да заплати. Воденичарят се съгласил и пуснал водата. Богатият наел няколко работника, които ровили, ровили из водата и намерили табакерата. Зарадвал се богатият и си казал, като мислел за брата си: „Няма вече да ми бъдеш равен, аз пак ще пусна нещастieto ти!“. Хванал табакерката, отворил я и — хоп! — излязло от там нещастieto и станало голямо. Отръскало се, оправило се и казало: „Ах, какъв негодник е твоя брат, запря ме в табакерка и искаше вътре да се задуша. Много съм ти благодарен, че ме пусна: от сега нататък ще ти бъда най-верен приятел и никога няма да те напусна“. Като чул тези думи богаташът се изплашил, побледнял, но нещастieto станало невидимо.

По пътя към дома му се случило първото нещастие: конят му се поуплашил, изхвърлил го от талигата, и той си счупил крака. А като се

приближил към къщи, той видял, че цялото му имане е в пламъци. Изгорели парите му, изгорял и имота му, и той станал съвсем беден човек.

Издание:

Заглавие: Златоглавко и Златозвездка

Преводач: М. Ненова

Издател: Издателство Ив. Коюмджиев

Град на издателя: София

Тип: приказки

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/7188>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.